

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 266/2015-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] ([REDACTED]), [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Luciou Halvoňovou, Na vřšku 2, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2 T 113/1994 z 28. novembra 2013, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Tos 151/2013 z 13. januára 2014, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] ([REDACTED]) o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] ([REDACTED]), [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv zaručených v čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 113/1994 z 28. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tos 151/2013 z 13. januára 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Napadnuté uznesenie krajského súdu bolo obhajkyňi sťažovateľa doručené 11. marca 2014.

Sťažovateľ v úvodnej časti sťažnosti zdôrazňuje, že *„Napriek skutočnosti, že výkon trestu odňatia slobody, uložený mi rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. z 15. 3. 1999, sp. zn. 2 T 113/94, na základe ktorého som bol zadržaný a umiestnený do výkonu trestu odňatia slobody, bol už v čase vydania Európskeho zatýkacieho rozkazu (28. 11. 2012) premlčaný, sa momentálne nachádzam vo výkone tohto trestu v rozpore so zákonom a súčasne sú porušované aj moje ďalšie ústavné práva garantované nasledujúcimi článkami ústavy...“*.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 113/94 z 15. marca 1999 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 81/99 z 20. júla 1999, ktorý nadobudol právoplatnosť 20. júla 1999, uznaný za vinného z trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. (ďalej len „starý Trestný zákon“), za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov. Konanie proti sťažovateľovi bolo vykonávané ako proti ušlému. Počas celého konania mal sťažovateľ zvoleného obhajcu.

Dňa 2. decembra 1999 vydal okresný súd vo vzťahu k sťažovateľovi príkaz na dodanie do výkonu trestu. Následne 18. januára 2000 vydal okresný súd príkaz na zatknutie sťažovateľa, pričom od uvedeného dátumu bolo po ňom vyhlásené celoštátne pátranie. V nadväznosti na pátranie po sťažovateľovi vydal 17. marca 2010 okresný súd

pod sp. zn. 2 T 113/1994 na sťažovateľa medzinárodný zatýkací rozkaz podľa § 490 ods. 1 Trestného poriadku.

Dňa 28. novembra 2012 vydal okresný súd na sťažovateľa aj európsky zatýkací rozkaz. Na základe tohto európskeho zatýkacieho rozkazu bol sťažovateľ 16. mája 2013 zadržaný na letisku vo Frankfurte nad Mohanom v Spolkovej republike Nemecko a následne bol dodaný do výkonu trestu odňatia slobody do [REDAKOVANÉ], kde uvedený trest vykonáva dosiaľ. Výkon trestu bol nariadený 6. júna 2013. Európsky zatýkací rozkaz bol sťažovateľovi doručený pri jeho zadržaní 16. mája 2013, pričom dovtedy nemal o jeho existencii podľa svojho tvrdenia žiadnu vedomosť.

Dňa 15. júla 2013 sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie na slobodu z dôvodu premlčania výkonu trestu a o vydanie rozhodnutia o premlčaní výkonu trestu podľa § 407 ods. 2 Trestného poriadku v súvislosti s § 68 ods. 1 písm. c) starého Trestného zákona. Okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 2 T 113/1994 z 28. novembra 2013 žiadosť sťažovateľa podľa § 406 ods. 2 Trestného poriadku s použitím § 413 ods. 2 Trestného poriadku (per analogiam), § 90 ods. 1 písm. c) a 3 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „nový Trestný zákon“) zamietol, keďže dospel k záveru, že k premlčaniu výkonu trestu nemohlo dôjsť, pretože premlčacia doba spočívala z dôvodu, že sťažovateľ sa v cudzine zdržiaval s úmyslom vyhnúť sa výkonu trestu.

V napadnutom uznesení okresného súdu sa okrem iného uvádza:

«Súd priradil prejednanie žiadosti odsúdeného pod pojmovo i skutkovo najbližšie ustanovenie Trestného poriadku - podľa analógie rozhodovanie o upustení od výkonu trestu s použitím § 413 ods. 2 Tr. por., pretože platný trestný poriadok neupravuje rozhodovanie o prepustení z výkonu trestu odňatia slobody ani rozhodovanie o premlčaní výkonu trestu - /bez ďalšieho/.

Okresný súd Bratislava I po vylúchnutí odsúdeného kontradiktórnym spôsobom v prítomnosti prokurátora i obhajoby, po preskúmaní na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu zhrnul vykonané dôkazy nasledovne:

Rozhodujúcim dôkazom, ktorý je podkladom celého nasledujúceho, je právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. 3. 1999, č. k. 2 T 113/94 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 7. 1999, č. k. 4 To 81/99, ktorým bol [REDAKOVANÉ] uznaný vinným z trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov pre výkon ktorého bol zaradený do I. NVS. /zákonný sudca Mgr. Tomík/.

Vec spoločne odsúdeného [REDAKOVANÉ] je právoplatne rozhodnutá aj vo vykonávacom konaní.

Predmetný rozsudok bol voči obž. [REDAKOVANÉ] vydaný v konaní proti ušlému /§ 302 Tr. por. zák. 141/1961 Zb./ na základe rozhodnutia senátu Okresného súdu Bratislava I dňa 16. 10. 1996 - č. l. 630.

Obžalovaný [REDAKOVANÉ] mal v konaní od jeho začiatku zvoleného obhajcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] /zomrel po roku 2000/.

Trestný spis bol po právoplatnosti rozsudku pridelený rozvrhom práce na rok 2001 predsedovi senátu JUDr. Dutkovi.

V priebehu vykonávacieho konania súd vykonal úkony na zabezpečenie výkonu trestu podľa právoplatného rozsudku, súd nemal vedomosť o odsúdenom [REDAKOVANÉ].

V roku 2001 súd nariadil vo veci spoločne odsúdeného [REDAKOVANÉ] znalecké dokazovanie a spis zaslal znalcom z odboru psychiatria pribratým do konania vo vzťahu k ods. [REDAKOVANÉ].

Po zaslaní spisu znalcom bola v roku 2006 doručená súdu správa OR PZ Bratislava IV, podľa ktorej polícia pri realizácii rozkazu na dodanie do výkonu trestu osoby [REDAKOVANÉ] zo dňa 2. 12. 1999 zistila, že osoba [REDAKOVANÉ] má mať trvalý pobyt v USA, v štáte Georgia, kde sa má aj zdržiavať.

Súd zisťoval, kde sa nachádza spisový materiál, aj komunikáciou so znalcom, bolo mu však oznámené, že znalci neevidujú príslušný spisový materiál.

Vec mala od roku 2008 pridelenú predsedkyňa senátu JUDr. Marta Lauková na základe rozvrhu práce v roku 2008.

Dňa 25. 08. 2009 [REDACTED] z Psychiatrickej kliniky LF UK Bratislava vrátil súdu spisový materiál 2T 113/1994 s tým, že tento bol nájdený v pozostalosti zomrelého znalca [REDACTED].

Trestný spis bol pridelený rozvrhom práce na rok 2010 predsedovi senátu JUDr. Dutkovi.

Predseda senátu JUDr. Dutko ako zákonný sudca dňa 17. 03. 2010 vydal medzinárodný zatýkací rozkaz voči ods. [REDACTED].

Dňa 17. 08. 2010 bol Okresnému súdu Bratislava I doručený cestou Ministerstva spravodlivosti SR pokyn pre postup pri vyžiadaní odsúdeného zo Spojených štátov amerických.

Dňa 11. 04. 2011 Okresný súd Bratislava I spis zaslal Ministerstvu spravodlivosti spolu so žiadosťou ods. [REDACTED] o milosť.

Po vrátení spisu boli podklady skompletizované a zaslané MS SR dňa 3. 6. 2011.

Dňa 12.11.2012 Ministerstvo vnútra SR zaslalo Okresnému súdu Bratislava I správu, podľa ktorej ods. [REDACTED] má v súčasnosti používať meno [REDACTED] a má byť štátnym občanom USA a používať pas USA. Súčasne bol súd požiadaný o vydanie Európskeho zatýkacieho rozkazu na menovaného.

Okresný súd Bratislava I dňa 28. 11. 2012 vydal Európsky zatýkací rozkaz na odsúdeného [REDACTED] s uvedením možných mien [REDACTED], [REDACTED].

Dňa 16. 05. 2013 bol odsúdený [REDACTED] zadržaný na letisku vo Frankfurte nad Mohanom /Nemecko/ a prevezený na výkon trestu odňatia slobody na Slovensko a dňa 6. 6. 2013 bol ods. [REDACTED] nariadený výkon trestu odňatia slobody na základe právoplatného rozsudku 2 T 113/1994.

Odsúdený [REDACTED] následne podaním zo dňa 12. 07. 2013 prostredníctvom zvolenej obhajkyne požiadal nepríslušný orgán, Krajskú prokuratúru Trnava o prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Predseda senátu preskúmal celý spisový materiál a zistil, že predbežne je nevyhnutné vyriešiť otázku, či na plynutie premlčacej lehoty má byť použité ustanovenie zák. 140/1961 Zb. /Trestný zákon účinný do 1. 1. 2006 alebo trestný zákon 300/2005 Z. z. platný a účinný v čase rozhodovania súdu.

Predseda senátu dňa 22. 08. 2013 požiadal o spoluprácu veľvyslanectvo USA na Slovensku s cieľom zistiť, či ods. ■■■ je občanom USA, odkedy, či sa na území USA zdržiaval legálne, či pri žiadosti o občianstvo uviedol, že je trestne stíhaný, resp. odsúdený, k zisteniu a riešeniu predbežnej otázky v zmysle § 68 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. resp. § 90 ods. 3 Tr. zák. - premlčacia doba je v zmysle konkurujúcich právnych predpisov -starého a nového trestného zákona zhodná - 10 rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

Dňa 17. 9. 2013 Okresný spis Trnava súrne požiadal o zaslanie spisu 2 T 113/1994, ktorý bol tomuto súdu zaslaný 10. 10. 2013.

Dňa 04. 11. 2013 bol Okresnému súdu Bratislava 1 doručený spisový materiál Okresného súdu Trnava sp. zn. 4 Nt 108/2013, ktorého súčasťou je aj uznesenie Okresného súdu Trnava, ktorým tento súd vyslovuje postupom podľa § 241 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a § 406 ods. 2 Tr. por. svoju nepríslušnosť v konaní o žiadosti ods. ■■■ /■■■ ■■■ / o vydanie rozhodnutia o premlčaní výkonu trestu v súvislosti s § 68 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. /zákona 140/1961 Zb./. Rozhodnutie bolo súdu zaslané spolu so spisovým materiálom 2 T 113/1994.

Okresný súd Bratislava 1 nariadil vo veci verejné zasadnutie za účelom rozhodnutia o žiadosti odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody s urýchlením a aj bez predbežného vyjadrenia veľvyslanectva USA, ktoré súdu oznámilo, že žiadosť súdu odstúpilo inému orgánu.

Súd je toho názoru, že z hľadiska možného porušenia práv odsúdeného nečinnosťou súdu, aj napriek chýbajúcej legislatíve, ktorá by sa vzťahovala priamo na prejednávanú vec, je vhodné a nevyhnutné použitie analógie, ktorá môže pomôcť ochrane práv a základných slobôd v tomto prípade odsúdenej osoby, navyše ak je nevyhnutné rozhodnúť o veci, ktorá sa týka osobnej slobody človeka, súd je oprávnený konať v súlade s širšími ustanoveniami Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na nariadenom verejnom zasadnutí odsúdený ■■■ po zákonom poučení a vysvetlení procesného postupu súdu uviedol, že v roku 1996 legálne vycestoval do USA na pracovné víza, ktoré mali platiť až do prvého opustenia územia USA. Následne požiadal o tzv. „zelenú kartu“ pre cudzinca, ktorá mu bola udelená a po uplynutí doby 5 rokov

od vydania zelenej karty požiadal v roku 2006 o štátne občianstvo USA, ktoré mu aj bolo udelené v septembri roku 2007.

Ďalej uviedol, že nevedel o trestnom stíhaní jeho osoby a nevedel ani o právoplatnom odsúdení za trestný čin, ktorý mu bol kladený za vinu.

Tiež uviedol, že svoje meno zmenil na meno: ██████████ ██████ preto, lebo v USA sa meno ██████ vyslovuje úplne inak ako na Slovensku. Apeloval na súd aj veľmi zlým stavom svojej manželky a dvoch maloletých dcér 8 a 10 ročnej.

Právna zástupkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedla, že podľa jej názoru predmetom konania je vyhodnotenie hmotnoprávneho inštitútu premlčania výkonu trestu odňatia slobody, na ktorý je nevyhnutné uplatniť znenie § 68 ods. 2 veta druhá Tr. zák. 140/1961 Zb.

Uviedla, že prechodné ustanovenie § 437 ods. 4 Tr. por., zák. 301/2005 Z. z. nie je možné použiť, pretože Ústavný súd Slovenskej republiky svojim nálezom pozastavil účinnosť tohto zákonného ustanovenia.

Podľa obhajkyne, keďže od roku 2000, keď súd vykonal ostatný úkon smerujúci k výkonu trestu odsúdeného ██████ do roku 2011, keď súd vydal medzinárodný zatýkací rozkaz na odsúdeného uplynula súdu premlčacia 10 ročná lehota podľa § 68 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. 140/1961 Zb. a vtedy sa výkon trestu odsúdeného ██████ premlčal.

Navrhla preto, aby súd na základe hmotnoprávneho ustanovenia § 68 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. 1. 2006 odsúdeného ██████ z výkonu trestu odňatia slobody prepustil z dôvodu premlčania výkonu trestu.

Prokurátor vecne i miestne príslušnej Okresnej prokuratúry Bratislava I na nariadenom verejnom zasadnutí poukázal na jeho právny názor, podľa ktorého sa výkon trestu odsúdeného ██████ premlčať nemohol, pretože odsúdený sa výkonu trestu vyhýbal pobytom v cudzine aj keď musel mať vedomosť, že je trestne stíhaný. Podľa názoru prokurátora v tomto prípade premlčacia lehota plynúť nemohla. Navrhol preto návrh odsúdeného zamietnuť.

Pri oboznámení spisového materiálu boli odsúdenému predložené dôkazy č. 1, 10, 11, 12 - 16, 17, z ktorých je zrejmé, že v prejednávanej veci bol ako obvinený zadržaný,

vyslúchnutý, sám si zvolil obhajcu, ktorý ho v konaní zastupoval aj potom, čo bolo voči nemu vedené konanie ako voči ušlému.

Súd predbežne vyhodnotil aj návrh právnej zástupkyne odsúdeného na použitie hmotnoprávneho ustanovenia vzťahujúceho sa na premlčanie výkonu trestu odňatia slobody, § 68 ods. 2 veta druhá Tr. zák. 140/1961 Zb..

Podľa názoru Okresného súdu Bratislava 1, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vzťahujúce sa na pozastavenie účinnosti prechodného ustanovenie § 437 ods. 4 Tr. por., zák. 301/2005 Z. z. má vzťah k dokonanému premlčaniu a nie k premlčaniu plynúcemu, v tomto prípade prichádza podľa konajúceho súdu k možnosti použitia analógie a vyhodnotenia, ktoré z konkurujúcich ustanovení je v prípade odsúdeného [REDACTED] výhodnejšie.

Predovšetkým, súd poukázanie právnej zástupkyne na znenie § 68 ods. 2 Tr. zák. 140/1961 Zb. vyhodnocuje ako poukázanie účelovo na tú časť právneho predpisu -neoprávnene v cudzine - ktorá prijatím zákona 23/1991 Zb. stratila zmysel, keďže takéto znenie aj podľa príslušnej judikatúry rozhodnutia NS 21/87 evidentne smeruje k zneniu § 109 ods. 2 Tr. zák. 140/1990 Zb. - opustenie republiky - ktoré ustanovenie stratilo platnosť ešte v roku 1990.

Súd poukazuje - nie je však viazaný - na príslušnú judikatúru súdov Českej republiky a následnú úpravu ustanovenia § 68 ods. 2 Tr. zák. /Zhodné znenie k Tr. zák. účinnému v SR do 1. 1. 2006/ s tým, že už akýkoľvek pobyt v cudzine znamená spočívanie plynutia premlčacej doby právoplatného trestu.

V tomto prípade je podľa súdu vylúčené, aby bral pri svojom rozhodovaní do úvahy pojem „neoprávnene zdržiavanie v zahraničí“ práve s poukazom na Listinu základných práv a slobôd, zákon 23/1991 Zb.

Do úvahy prichádza použitie ustanovenia § 90 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Tr. zák. v platnom znení.

Dĺžka premlčacej doby v prípade nového i starého Trestného zákona je zhodná, rovnako aj začatie plynutia premlčacej doby.

V zmysle § 90 ods. 3 Tr. zák. sa teda súd zaoberal otázkou skúmania úmyslu odsúdeného pri jeho zdržiavaní sa v cudzine.

Súd dospel k záveru, že odsúdený [REDACTED] bez akejkoľvek pochybnosti vedel a svojom trestnom stíhaní a nemohol mať bez najmenšieho dôvodu vedomosť o tom, že by trestné stíhanie voči jeho osobe skončilo iným rozhodnutím, ako jeho odsúdením. Keďže súd v konaní pred vynesení rozsudku konal voči obž. [REDACTED] ako proti ušlému, už v tejto dobe bolo nepochybné, že [REDACTED] sa vyhýba trestnému konaniu.

Po tom, ako bol [REDACTED] právoplatne odsúdený, podľa názoru súdu tým, že neoznámil súdu, ani inému orgánu svoj pobyt v cudzine tak, aby nevzbudil podozrenie z vyhýbania sa trestnému konaniu, sám zapríčinil spočívanie premlčacej doby vlastného odsúdenia.

Ak by súd prijal názor, že pobyt v cudzine bez oznámenia miesta svojho pobytu, prípadne korešpondenčnej adresy nie je vyhýbaním sa výkonu trestu, postačuje, ak akýkoľvek odsúdený sa príslušne dlhým pobytom v cudzine, v štáte z ktorého neprichádza do úvahy jeho vydanie, vyhne výkonu akéhokoľvek trestu, nielen odňatia slobody za akýkoľvek trestný čin.

Súd teda musel dokazovať, či odsúdený mal úmysel vyhnúť sa výkonu trestu pobytom v cudzine.

Podľa názoru súdu zmena mena a priezviska odsúdeného [REDACTED] v roku 2007, po zažiadaní o občianstvo a prijatí občianstva USA je tým konaním, ktoré je možné podradiť pod pojem „úmysel vyhnúť sa výkonu trestu“, pretože samotná zmena mena samozrejme nemôže byť považovaná za úmysel, ale posúdením komplexne so všetkými okolnosťami trestného konania, opustenia územia štátu potom, čo mu bolo vznesené obvinenie, prijatie pasu USA na meno [REDACTED] [REDACTED], keď si zmenil nielen priezvisko ale aj meno, neobnovenie Slovenského pasu na pôvodné meno /platnosť do roku 2001/, všetky tieto postupy odsúdeného podporujú názor súdu, že odsúdený [REDACTED] sa v cudzine zdržiaval s úmyslom vyhnúť sa výkonu trestu.

Tvrdenie odsúdeného, že o právoplatnom odsúdení nevedel, súd musí vyhodnotiť v kontexte faktov o vedomosti o trestnom stíhaní, právne zastupovanie, aj v konaní proti ušlému zvoleným obhajcom a neoznámenie miesta svojho pobytu nielen orgánom činným v trestnom konaní, ale ani príslušným evidenciám pobytu.

Tvrdenie odsúdeného, že v roku 2010 bol na Slovensku, súd taktiež môže akceptovať, samozrejme s dovetkom, že to bolo pod menom [REDACTED] [REDACTED] - ktoré meno neprechádzalo evidenciami.

Po zhrnutí takto zistených skutočností súd o veci rozhodol súc viazaný ustanoveniami čl. 5, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd o povinnosti urýchleného rozhodnutia, aj pri absencii kogentných trestnoprávných ustanovení.

Rozhodnutie o nevyhovení žiadosti odsúdeného [REDACTED] o upustení od výkonu trestu odňatia slobody súd odôvodnil skutkovými i právnymi okolnosťami prípadu, nebolo pritom možné použiť znenie ustanovenia § 413 ods. 1, ods. 2 Tr. por., pretože súd nerozhodoval o dôvodoch spočívajúcich v nevyliciteľnej živote nebezpečnej chorobe, alebo o nevyliciteľnej duševnej chorobe.»

Uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 T 113/1994 z 28. novembra 2013 napadol sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosťou. Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 2 Tos 151/2013 z 13. januára 2014 sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a zároveň podľa § 406 ods. 2 Trestného poriadku a podľa § 90 ods. 3 nového Trestného zákona žiadosť sťažovateľa o prepustenie na slobodu z dôvodu premlčania výkonu trestu odňatia slobody v spojení so žiadosťou o vydanie rozhodnutia o premlčaní výkonu trestu zamietol.

V napadnutom uznesení krajského súdu sa okrem iného uvádza:

« [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. 03. 1999 sp. zn. 2T/113/1994 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 07. 1999 sp. zn. 4T0/81/1999 pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený do I. nápravnovýchovnej skupiny.

Konanie proti obžalovanému [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) bolo vykonávané ako konanie proti ušlému podľa § 302 Tr. poriadku zákona č. 141/1961 Zb.,

pretože sa nedostavoval na úkony trestného konania ani na súdne pojednávanie a nebolo mu možné doručiť zásielky súdu.

Sťažnostný súd vo vzťahu k vykonávaciemu konaniu dodáva nasledovné: Okresný súd Bratislava I dňa 02. 12. 1999 vydal príkaz na dodanie do výkonu trestu odsúdeného (č. l. 810).

OR PZ Bratislava IV dňa 13. 08. 2001 okresnému súdu poskytlo správu o šetrení, z ktorej vyplýva, že sa odsúdený [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) má zdržiavať mimo územia SR a je zaradený do celoštátneho pátrania po hľadaných osobách (č. l. 854).

Z ďalšej správy OR PZ Bratislava IV zo dňa 10. 04. 2006 vyplýva, že hľadaný odsúdený sa zdržiava v USA v štáte Georgia s tým, že polícia žiadala o stanovisko k vydaniu medzinárodného príkazu na zatknutie (č. l. 123).

Okresný súd zisťoval pobyt odsúdeného [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) prostredníctvom REGOBU a ZVJS dňa 17. 09. 2008 (č. l. 157).

Okresný súd Bratislava I pod č. k. 2 T/113/1994 vydal dňa 17. 03. 2010 medzinárodný zatýkací rozkaz za účelom výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) - č. l. 875.

V súvislosti s vydaním medzinárodného zatýkacieho rozkazu bola zaslaná Okresnému súdu Bratislava I dňa 17. 08. 2010 správa Ministerstva spravodlivosti SR s pokynmi na vyžiadanie obvineného z USA (č. l. 907) a následne Ministerstvo vnútra SR dňa 10. 03. 2011 súd požiadal o informáciu vo vzťahu k extradícii odsúdeného z USA do SR (č. l. 953, 995).

Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 12. 11. 2012 konštatovalo, že hľadaná osoba [REDACTED] používa meno [REDACTED] [REDACTED], je štátnym občanom USA a má americký CD: [REDACTED] (č. l. 1004).

Okresný súd Bratislava I vydal dňa 28. 11. 2012 Európsky zatýkací rozkaz pod č. 2 T/113/1994 (č. l. 1008).

V spise sa nachádza tiež korešpondencia Národnej ústredne INTERPOL a Národnej ústredne SIRENE.

Dňa 16. 05. 2013 bol odsúdený [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) zadržaný na letisku vo Frankfurte nad Mohanom (Nemecko) a prevezený na územie Slovenskej republiky za účelom výkonu trestu.

Po zadržaní odsúdeného [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]) bol tento dodaný do výkonu trestu na základe nariadenia výkonu trestu zo dňa 06. 06. 2013.

Okresný súd Bratislava I vytýčil vzhľadom k žiadosti odsúdeného o premlčanie výkonu trestu odňatia slobody a vydanie rozhodnutia o premlčaní výkonu trestu vo veci verejné zasadnutie na deň 25. 11. 2013 napriek tomu, že takýto postup nie je výslovne upravený Trestným poriadkom, ale z hľadiska správneho zistenia skutkového stavu a rozšírenia práv odsúdeného formou kontradiktórneho procesu konštatoval nevyhnutné prejednanie veci za prítomnosti strán.

Na nariadenom verejnom zasadnutí odsúdený [REDACTED] po zákonom poučení a vysvetlení procesného postupu súdu uviedol, že v roku 1996 legálne vycestoval do USA na pracovné víza, ktoré mali platiť až do prvého opustenia územia USA. Následne požiadal o tzv. „zelenú kartu“ pre cudzinca, ktorá mu bola udelená a po uplynutí doby 5 rokov od vydania zelenej karty požiadal v roku 2006 o štátne občianstvo USA, ktoré mu aj bolo udelené v septembri roku 2007.

Ďalej uviedol, že nevedel o trestnom stíhaní jeho osoby a nevedel ani o právoplatnom odsúdení za trestný čin, ktorý mu bol kladený za vinu.

Tiež uviedol, že svoje meno zmenil na meno: [REDACTED] [REDACTED] preto, lebo v USA sa meno [REDACTED] vyslovuje úplne inak ako na Slovensku. Apeloval na súd aj veľmi zlým stavom svojej manželky a dvoch maloletých dcér 8 a 10 ročnej.

Právna zástupkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedla, že podľa jej názoru predmetom konania je vyhodnotenie hmotnoprávneho inštitútu premlčania výkonu trestu odňatia slobody, na ktorý je nevyhnutné uplatniť znenie § 68 ods. 2 veta druhá Tr. zák. 140/1961 Zb.

Uviedla, že prechodné ustanovenie § 437 ods. 4 Tr. por., zák. 301/2005 Z. z. nie je možné použiť, pretože Ústavný súd Slovenskej republiky svojim nálezhom pozastavil účinnosť tohto zákonného ustanovenia.

Podľa obhajkyne, keďže od roku 2000, keď súd vykonal ostatný úkon smerujúci k výkonu trestu odsúdeného ■■■ do roku 2011, keď súd vydal medzinárodný zatýkací rozkaz na odsúdeného uplynula súdu premlčacia 10 ročná lehota podľa § 68 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. 140/1961 Zb. a vtedy sa výkon trestu odsúdeného ■■■ premlčal.

Navrhla preto, aby súd na základe hmotnoprávneho ustanovenia § 68 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. 1. 2006 odsúdeného ■■■ z výkonu trestu odňatia slobody prepustil z dôvodu premlčania výkonu trestu.

Prokurátor vecne i miestne príslušnej Okresnej prokuratúry Bratislava I na nariadenom verejnom zasadnutí uviedol, že výkon trestu odsúdeného ■■■ sa premlčať nemohol, pretože odsúdený sa výkonu trestu vyhýbal pobytom v cudzine aj keď musel mať vedomosť, že je trestne stíhaný. Podľa názoru prokurátora v tomto prípade premlčacia lehota plynúť nemohla. Navrhol preto návrh odsúdeného zamietnuť.

Okresný súd správne vyhodnotil návrh právnej zástupkyne odsúdeného na použitie hmotnoprávneho ustanovenia vzťahujúceho sa na premlčanie výkonu trestu odňatia slobody, ktorá sa domáhala použitia § 68 ods. 2 veta druhá trestného zákona č. 140/1961.

Konštatoval, že rozhodnutie Ústavného súdu SR vzťahujúce sa na pozastavenie účinnosti prechodného ustanovenia § 347 ods. 4 Tr. zákona č. 301/2005 má vzťah k dokonanému premlčaniu a nie k premlčaniu plynúcemu. S týmto názorom sa stotožnil aj sťažnostný súd.

Vzhľadom k časovej pôsobnosti a dôvod sťažnosti sťažnostný súd preskúmal otázku použitia trestno-hmotných noriem, ktoré by v danom prípade mali byť pre sťažovateľa priaznivejšie.

Podľa § 68 ods. 2 Tr. zákona účinného do 31. 12. 2005 sa premlčacia doba začína okrem iného právoplatnosťou rozsudku, rozhodnutím o tom, že sa trest vykoná. Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine.

Podľa § 90 ods. 3 Tr. zákona účinného od 01. 01. 2006 do premlčacej doby výkonu trestu sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať, preto, že sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu.

S poukazom na uvedené zmeny týkajúce sa premlčania výkonu trestu odňatia slobody vo vzťahu k nezapočítaniu doby do plynutia premlčacej lehoty dospel krajský súd k záveru, že pre odsúdeného je priaznivejší výklad v zmysle § 90 ods. 3 Tr. zákona účinného od 01. 01. 2006, pretože nie každý pobyt mimo územia SR, ale len taký, ktorý možno spojiť s úmyslom vyhnúť sa výkonu trestu, možno podriaďiť pod uvedené ustanovenie Tr. zákona.

Vychádzajúce z tohto názoru má aj sťažnostný súd za to, že nebolo potrebné sa zaoberať premlčacími lehotami v zmysle § 90 ods. 1 Tr. zákona, nakoľko lehoty premlčania spočívali s poukazom na preukázateľný úmysel [REDAKOVANÉ] o marenie nástupu výkonu trestu zdržiavaním sa v cudzine. Tento úmysel bol preukázaný tak, ako to správne uviedol aj súd prvého stupňa jeho konaním a to zmenou mena priezviska, zmenou občianstva, dlhodobým pobytom mimo územia SR ako aj jeho odchodom už v čase prípravného konania. O tom, že bol trestne stíhaný, obvinenie bolo vznesené, mal plne vedomosť. Tá skutočnosť, že bol právoplatne odsúdený mu bola zrejmá už zo zápisnice o informatívnom výsluchu, ktorú riadne prevzal na území USA.

Sťažnostný súd si s poukazom na tvrdenie [REDAKOVANÉ] zadovážil spis Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 25 P/443/2006, ktorý sa týka žiadosti [REDAKOVANÉ] na zvýšenie výživného na dcéru [REDAKOVANÉ]. Z uvedeného spisu vyplýva, že súd zisťoval pobyt [REDAKOVANÉ] aj na popud žiadateľky. Súd vypočul [REDAKOVANÉ] na informatívnom výsluchu dňa 07. 12. 2007. Táto zápisnica bola doručená [REDAKOVANÉ] dňa 29. 02. 2008 podľa doručky, ktorá sa súdu vrátila dňa 14. 04. 2008. Obsahom uvedeného výsluchu je aj konštatovanie oznamovateľky o tom, že [REDAKOVANÉ] bol právoplatne odsúdený Okresným súdom Bratislava I v roku 1996 pre trestný čin podvodu podľa § 250 písm. d/ Tr. zákona, pričom výkon trestu nenastúpil, nakoľko počas celého trestného konania sa zdržiaval v cudzine.

Naviac sťažnostný súd konštatuje, že po začatí trestného stíhania [REDAKOVANÉ] riadne prevzal uznesenie o vznesení obvinenia dňa 21. 12. 1993. Vyšetrovateľ PZ dňa 21. 12. 1993 podal Mestskej prokuratúre Bratislava návrh na vzatie do väzby obvineného [REDAKOVANÉ], pričom tento bol dňa 22. 12. 1993 prepustený zo zadržania (obmedzenie osobnej slobody od 21. 12. 1993 do 22. 12. 1993). Obvinený [REDAKOVANÉ] bol riadne vypočutý dňa 21. 12. 1993 v postavení obvineného

za prítomnosti obhajcu [REDAKOVANÉ], ktorý ho zastupoval na základe splnomocnenia. Zo spisu ďalej vyplýva, že obvinený sa zdržiaval už počas prípravného konania v zahraničí, o čom svedčí aj správa [REDAKOVANÉ] za spoločnosť L. H. L. spol. s r. o. (č. l. 503) ako aj protokol o oboznámení obvineného s výsledkami vyšetrovania zo dňa 01. 08. 1994 (č. l. 539).

Uvedené skutočnosti komplexne jednoznačne preukazujú na úmyselné konanie [REDAKOVANÉ], ktoré smerovalo k vyhýbaniu sa nielen konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ale následne aj vyhýbaniu sa prípadného trestu.

Plynutie zákonnej premlčacej lehoty v zmysle § 90 ods. 1 Tr. zákona, preto ani sťažnostný súd neskúmal a v danom prípade nie sú relevantné.

Rozhodnutie sťažnostného súdu je len rozhodnutím, ktoré upravilo správny procesný postup súdu pri použití ustanovenia § 90 ods. 3 Tr. zákona za súčasného sa stotožnenia s meritórnym rozhodnutím tohto súdu.»

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 13. januára 2014 podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Tdo 40/2014 z 8. októbra 2014 tak, že ho podľa § 382 písm. f) Trestného priadku odmietol, keďže smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Označené uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sťažovateľ nenapadol sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza, že „Namietaným rozhodnutiam súdov vytýkam predovšetkým nerešpektovanie a nesprávnu aplikáciu zákonnej úpravy inštitútu premlčania výkonu trestu, v dôsledku čoho mi bolo neoprávnene zasiahnuté do môjho základného práva, ako ústavou, tak aj dohovorom garantovaného, práva na osobnú slobodu. Okrem uvedeného, krajský súd nesprávne zistil skutkový stav veci, kedy na základe zistených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom tento rozpor je natolko závažný, že odôvodnenie namietaného rozhodnutia absolútne nekorešponduje so skutočným stavom veci. Hodnotenie dôkazov bolo vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho

základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú skutkové základy prijaté súdom, v dôsledku čoho sa predmetné rozhodnutie stáva arbitrárnym.“.

Sťažovateľ zastáva názor, že vzhľadom na skutočnosť, že bol právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody 6 rokov, tento trest nemožno s poukazom na § 68 ods. 1 písm. c) starého Trestného zákona vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je desať rokov. Podľa sťažovateľa sa v jeho prípade otázka premlčania výkonu trestu má posudzovať podľa zákona účinného v čase spáchania skutku, ktorým je starý Trestný zákon, keďže úpravu premlčania výkonu trestu obsiahnutú v novom Trestnom zákone nemožno podľa jeho názoru považovať pre neho za priaznivejšiu. V súvislosti s potrebou aplikácie starého Trestného zákona sťažovateľ argumentuje aj uznesením ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 9/2013 z 19. júna 2013, ktorým bol prijatý na ďalšie konanie návrh prvého námestníka generálneho prokurátora o súlade § 437 ods. 4 Trestného zákona s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, s čl. 2 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy, ako aj s čl. 7 ods. 1 dohovoru, pričom zároveň bola označeným uznesením pozastavená aj účinnosť § 437 ods. 4 Trestného zákona.

Vzhľadom na pozastavenie účinnosti § 437 ods. 4 nového Trestného zákona je podľa názoru sťažovateľa pre posúdenie otázky premlčania výkonu trestu relevantný § 2 ods. 1 nového Trestného zákona a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd. Sťažovateľ tvrdí, že k premlčaniu výkonu trestu v jeho trestnej veci došlo 19. januára 2010, a preto uložený trest už nemožno vykonať. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na § 68 ods. 2 starého Trestného zákona, podľa ktorého premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmiennečnom odsúdení alebo podmiennečnom prepustení právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná, pričom do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine, alebo bol na ňom vykonávaný iný trest odňatia slobody.

Sťažovateľ argumentuje tým, že starý Trestný zákon považoval za neoprávnené zdržiavanie sa v cudzine pobyt bez povolenia štátnych orgánov. *„Uvedené zákonné ustanovenie bolo v Trestnom zákona zakotvené počas totalitného režimu a jeho výklad*

odkazoval na ustanovenie § 109 Tr. Zák. (zákona č. 140/1961 Zb.), ktorý upravoval nedovolené prekročenie štátnych hraníc – opustenie republiky.

Predmetné ustanovenie platilo do 31. 12. 1991, kedy stratilo účinnosť, pričom ustanovenie § 68 ods. 2 Tr. zák. (zákona č. 140/1961 Zb.) v časti, ktorá upravuje spočívanie premlčacej doby, pokiaľ sa odsúdený neoprávnene zdržiava v cudzine, zostalo v platnosti až 31. 12. 2005.

Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca túto zákonnú podmienku spočívania premlčacej doby nemodifikoval, v dôsledku čoho je nevyhnutná jej aplikácia na vtedy aktuálnu situáciu.

... S poukazom na uvedené právne skutočnosti by sme neoprávnenosť pobytu osoby v cudzine mohli konštatovať iba v prípade, pokiaľ by jej vycestovať do zahraničia zakazoval zákon, eventuálne by jej bol takýto zákaz uložený štátnymi orgánmi v zmysle relevantných právnych predpisov. V súvislosti s mojou osobou však žiadne takéto obmedzenie nikdy neexistovalo, a teda môj pobyt v zahraničí nie je v zmysle zákonných podmienok možné považovať za neoprávnený.

... Vo vzťahu k pobytu v Spojených štátoch amerických si dovoľujem uviesť, že o jeho oprávnenosti svedčí celý rad dôkazov, ktoré boli súdu predložené, vrátane vyjadrenia amerického konzula, že som štátnym občanom Spojených štátov amerických, pričom každý deň môjho pobytu, vrátane vycestovania a môjho príchodu, je zlegalizovaný povolením príslušných amerických úradov.“

Pokiaľ ide o výkon iného trestu, sťažovateľ uvádza, že počas plynutia premlčacej doby nebol na ňom vykonaný žiadny iný trest. Zo skutočností uvedených v sťažnosti vyplýva podľa názoru sťažovateľa záver, že v jeho prípade nedošlo k spočívaniu premlčacej doby.

Vo vzťahu k prerušeniu plynutia premlčacej doby sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že neboli splnené podmienky na prerušenie ustanovené v § 68 ods. 3 písm. a) a b) starého Trestného zákona, podľa ktorého premlčanie výkonu trestu sa prerušuje,

a) ak súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, alebo

b) ak odsúdený spáchal v premlčacej dobe nový trestný čin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

Podľa § 68 ods. 4 starého Trestného zákona prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

Z hľadiska prerušenia premlčacej doby sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že súdy v jeho veci urobili štyri opatrenia smerujúce k výkonu trestu (rozkaz na dodanie do výkonu trestu z 2. decembra 1999, vydanie príkazu na zatknutie a vyhlásenie celoštátneho pátrania 18. januára 2000, vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu 17. marca 2010 a vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu 28. novembra 2012). Sťažovateľ v tejto súvislosti argumentuje, že *„Po právoplatnosti rozsudku bola premlčacia doba prerušená 2. 12. 1999 a 18. 1. 2000, pričom najbližším nasledujúcim úkonom bolo až vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu dňa 17. 3. 2010, t. j. až po uplynutí desaťročnej premlčacej doby.“*

Sťažovateľ zároveň zdôrazňuje, že počas premlčacej doby nespáchal žiadny trestný čin, a preto podľa jeho názoru už nemohlo po 18. januári 2000 dôjsť v jeho prípade k prerušeniu premlčacej doby.

Sťažovateľ tvrdí, že pokiaľ v jeho veci konajúce súdy aplikovali na posúdenie premlčania ustanovenia nového Trestného zákona, postupovali nesprávne, pričom *„Okrem skutočnosti, že ide o nesprávnu aplikáciu trestnoprávnej normy, súdy v zmysle tohto zákonného ustanovenia vec nesprávne právne posúdili, pričom odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je arbitrárne a skutkové závery ním prijaté nemajú oporu vo vykonaných dôkazoch.“*

V ďalšej časti svojej argumentácie sťažovateľ poukazuje na fakt, že obligatórnou náležitosťou spočívania premlčacej doby je existencia úmyslu odsúdeného vyhnúť sa uloženému trestu, tento úmysel však podľa neho v jeho veci nebol preukázaný. Základom pre záver o úmysle vyhnúť sa pobytom v cudzine výkonu uloženého trestu musí byť podľa

sťažovateľa vedomosť odsúdeného o právoplatnom odsúdení, pričom on sa podľa svojho tvrdenia o svojom odsúdení dozvedel po prvýkrát pri zadržení v máji 2013. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že *„Proti mojej osobe bolo vedené konanie proti ušlému a až do svojho zaistenia v máji 2013 som nevedel, že som bol odsúdený a že mi bol nariadený výkon trestu odňatia slobody.*

... v mojom prípade nebol zistený žiadny dôkaz preukazujúci skutočnosť, že som vedel o svojom odsúdení a uloženom treste.“.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že neobstojí záver krajského súdu, podľa ktorého bol jeho úmysel vyhnúť sa výkonu uloženého trestu preukázaný tým, že si v Spojených štátoch amerických zmenil meno a priezvisko, zmenil občianstvo, ako aj dlhodobým pobytom mimo územia Slovenskej republiky už v čase prípravného konania. Rovnako podľa sťažovateľa neobstojí argumentácia krajského súdu, že o svojom odsúdení sa mal (mohol) dozvedieť zo zápisnice o jeho informatívnom výsluchu v konaní o zvýšenie výživného, ktorú mal riadne prevziať na území USA.

Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd aj krajský súd si zamieňajú inštitút premlčania trestného stíhania s inštitútom premlčania výkonu trestu. *„Krajský súd na jednej strane konštatuje, že lehoty premlčania výkonu trestu neplynuli vôbec, tzn. spočívali, pretože môj úmysel vyhnúť sa výkonu trestu mal byť daný už samotným oznámením obvinenia v rámci prípravného konania a na strane druhej ho spája s momentom doručenia zápisnice o informatívnom výsluchu, z ktorého som sa mal dozvedieť o mojom odsúdení – pri zdôvodňovaní môjho úmyslu súd v jednotlivých častiach sám sebe protirečí.“*

Sťažovateľ uvádza, že štátne občianstvo nezmenil, len popri štátnom občianstve Slovenskej republiky získal aj štátne občianstvo USA. Sťažovateľ tvrdí, že o zmenu svojho pôvodného mena [REDACTED] na meno [REDACTED] [REDACTED] v USA požiadal z fonetických dôvodov, aby jeho priezvisko bolo vyslovované tak, ako na Slovensku. Ústavný súd zo spisu sp. zn. II. ÚS 656/2013 zistil, že o zmenu mena sťažovateľ požiadal v USA 7. novembra 2007 (*„K tomuto tvrdeniu uvádzam, že 7. 11. 2007 som zákonným,*

úradne predpísaným spôsobom požiadal o zmenu mena, avšak len z fonetických dôvodov, aby bolo moje priezvisko vyslovované tak, ako na Slovensku...“).

Ďalej sťažovateľ poukazuje na to, že štátne občianstvo USA získal zákonným spôsobom 7. novembra 2007, požiadal oň pod svojím riadnym menom – [REDACTED], že v USA verejne podniká, neskrýva sa a orgánom Slovenskej republiky bolo známe jeho nové meno aj adresa, na ktorej aj prijal písomnosti zo Slovenska, napríklad žalobu o zvýšenie výživného na dieťa.

Sťažovateľ ďalej argumentuje tým, že pred udelením amerického občianstva bol povinný ako žiadateľ o občianstvo zdržiavať sa na území USA, avšak po udelení amerického štátneho občianstva sa viackrát nachádzal na území Slovenskej republiky, o čom predložil viaceré dôkazy. Táto skutočnosť má preukazovať, že nemal vedomosť o svojom odsúdení.

Pokiaľ sa krajský súd v súvislosti so svojím záverom o tom, že sťažovateľ mal vedomosť o odsudzujúcom rozsudku a uloženom treste, odvoláva na zápisnicu o informatívnom výsluchu v konaní o zvýšenie výživného, sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že z doručky, ktorú mal krajský súd v tomto prípade k dispozícii, nevyplýva záver o tom, že predmetnú zápisnicu na adrese v USA prevzal, keďže v nej absentuje dátum aj podpis v kolónke na to určenej. Sťažovateľ tvrdí, že zápisnica o jeho informatívnom výsluchu nikdy doručená nebola. Sťažovateľ navyše uvádza, že krajský súd rozhodoval v konaní o zvýšenie výživného na neverejnom zasadnutí bez jeho prítomnosti, pričom zápisnicu o jeho informatívnom výsluchu spolu s doručenkou, ako aj s ďalšími údajmi zo spisu Okresného súdu Bratislava IV vedeného pod sp. zn. 25 P 443/2006 si zabezpečil v rámci konania o sťažnosti sťažovateľa a on nemal možnosť sa k týmto dôkazom vyjadriť.

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálehom takto rozhodol:

„1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave z 13. 1. 201 sp. zn. 2 Tos 151/2013 a súčasne aj rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I. z 28. 11. 2013 sp. zn. 2 T 113/1994

bol porušený článok 1 ods. 1, článok 17 ods. 1, ods. 2, článok 46 ods. 1, článok 48 ods. 2, článok 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a článok 5 ods. 4, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. 1. 201 sp. zn. 2 Tos 151/2013 a súčasne aj uznesenie Okresného súdu Bratislava I. z 28. 11. 2013 sp. zn. sa zrušujú.

3. Podľa § 68 ods. 1 písm. c) Tr. zák. (zákona č. 140/1961 Zb.) je trest odňatia slobody uložený [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ])..., rozsudkom okresného súdu Bratislava I z 15. 3. 1999, sp. zn. 2 T 113/94, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 20. 7. 1999 sp. zn. 4 To 81/99 premlčaný a nemožno ho vykonať.

4. Podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru sa odsúdený [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ])..., prepúšťa z výkonu trestu na slobodu ihneď.“

Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd, aby rozhodol o dočasnom opatrení podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorým „*ma ihneď prepustí na slobodu*“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 2 T 113/1994 z 28. novembra 2013

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody podľa § 406 ods. 2 Trestného poriadku s použitím § 413

ods. 2 Trestného poriadku (per analogiam), § 90 ods. 1 písm. c) a ods. 3 nového Trestného zákona.

Ústavný súd nemá právomoc rozhodovať o sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti rozhodnutiu okresného súdu, pretože z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej bol krajský súd oprávnený a aj povinný rozhodnúť. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu vylučuje prieskumnú právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 151/2013 z 13. januára 2014

Základná námietka sťažovateľa je založená na tvrdení o premlčaní výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 113/94 z 15. marca 1999 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 81/99 z 20. júla 1999 v trvaní 6 rokov. K premlčaniu výkonu trestu podľa názoru sťažovateľa došlo 19. januára 2010 a uložený trest už nemožno vykonať.

V súvislosti s námietkou premlčania výkonu trestu sťažovateľ v prvom rade namieta nesprávne použitie ustanovení nového Trestného zákona o premlčaní, keďže podľa jeho presvedčenia mali sudy aplikovať ustanovenia starého Trestného zákona o premlčaní, ktoré sú pre neho priaznivejšie. V prospech svojho tvrdenia o potrebe aplikovať na jeho vec príslušné ustanovenia starého Trestného zákona sťažovateľ poukazuje na uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 9/2013 z 19. júna 2013, ktorým bol prijatý na ďalšie konanie návrh prvého námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky o súlade § 437 ods. 4 Trestného zákona s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, s čl. 2 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy a s čl. 7 ods. 1 dohovoru a zároveň bola pozastavená jeho účinnosť.

Podľa § 90 ods. 1 písm. c) nového Trestného zákona uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov.

Podľa § 90 ods. 3 nového Trestného zákona do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu, alebo bol na ňom vykonávaný trest odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 písm. c) starého Trestného zákona uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov.

Podľa § 68 ods. 2 starého Trestného zákona premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmieňnom odsúdení alebo podmieňnom prepustení právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná. Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine, alebo bol na ňom vykonávaný iný trest odňatia slobody. Pokiaľ ide o zákaz činnosti, peňažný trest a vyhostenie, do premlčacej doby sa nezapočítava aj doba, po ktorú bol na odsúdenom vykonávaný trest odňatia slobody.

Z porovnania § 90 ods. 1 písm. c) nového Trestného zákona a § 68 ods. 1 písm. c) starého Trestného zákona zjavne vyplýva, že premlčacia doba v prípade odsúdenia sťažovateľa je rovnaká bez ohľadu na to, či sa bude aplikovať nový alebo starý Trestný zákon.

Ústavný súd v súlade s právnym názorom okresného súdu vyjadreným v napadnutom uznesení zastáva názor, že rovnako je potrebné chápať aj úpravu nového a starého Trestného zákona vo vzťahu k spočívaniu premlčania v prípade zdržiavania sa odsúdeného v cudzine. Okresný súd v tejto súvislosti v napadnutom uznesení najmä uviedol: *„Predovšetkým, súd poukázanie právnej zástupkyne na znenie § 68 ods. 2 Tr. zák. 140/1961 Zb. vyhodnocuje ako poukázanie účelovo na tú časť právneho predpisu - neoprávnene v cudzine - ktorá prijatím zákona 23/1991 Zb. stratila zmysel, keďže takéto znenie aj podľa príslušnej judikatúry rozhodnutia NS 21/87 evidentne smeruje k zneniu § 109 ods. 2 Tr. zák. 140/1990 Zb. - opustenie republiky - ktoré ustanovenie stratilo platnosť ešte v roku 1990.*

Súd poukazuje - nie je však viazaný - na príslušnú judikatúru súdov Českej republiky a následnú úpravu ustanovenia § 68 ods. 2 Tr. zák. /Zhodné znenie k Tr. zák. účinnému v SR do 1.1.2006 s tým, že už akýkoľvek pobyt v cudzine znamená spočívanie plynutia premlčacej doby právoplatného trestu.“

Ústavný súd na podporu uvedeného právneho záveru poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3 Tdo 746/2002 (ako aj 8 Tdo 1044/2008), ktoré sa síce týka premlčania trestného stíhania, a nie premlčania výkonu trestu, ktoré boli v starom Trestnom zákone upravené odlišne. Z označeného uznesenia vyplýva právny názor, podľa ktorého je pri výklade pojmu „zdržiavanie sa odsúdeného v cudzine“ potrebné zohľadniť vnútropolitické zmeny po roku 1989 z pohľadu slobody pohybu občanov, t. j. po roku 1989 treba pod neoprávneným zdržiavaním sa odsúdeného v cudzine potrebné chápať akékoľvek zdržiavanie sa v cudzine v úmysle vyhnúť sa výkonu právoplatne uloženého trestu, a to o to viac, že trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 2 starého Trestného zákona, s ktorým úzko súvisela neoprávnenosť pobytu zdržiavania sa (pobytu) odsúdeného v cudzine, stratil platnosť ešte v roku 1990.

Ústavný súd považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľnú aj argumentáciu všeobecných súdov, v zmysle ktorej uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 9/2013 z 19. júna 2013 nie je aplikovateľné na vec sťažovateľa, keďže toto súvisí s premlčaním dokonaným, a nie plynúcim.

Na základe uvedeného možno formulovať záver, že bez ohľadu na to, ktorá právna úprava (nový alebo starý Trestný zákon) týkajúca sa premlčania výkonu trestu sa na vec sťažovateľa použije, bude jej dopad na jeho trestnú vec identický.

V rámci svojej ďalšej námietky sťažovateľ tvrdí, že v jeho veci nebol preukázaný úmysel vyhnúť sa uloženému trestu, keďže nebola preukázaná jeho vedomosť o právoplatnom odsúdení a uložení trestu odňatia slobody, vzhľadom na skutočnosť, že o svojom odsúdení sa dozvedel po prvýkrát až pri svojom zadržaní v máji 2013. V prospech tohto záveru sťažovateľ poukazuje aj na svoje pobyty na území Slovenskej republiky (sobáš v roku 2010 a iné návštevy, všetky po udelení štátneho občianstva USA). Sťažovateľ poukazuje aj na to, že okresný súd aj krajský súd si zamieňajú inštitút premlčania trestného stíhania s inštitútom premlčania výkonu trestu.

Vo vzťahu k uvedeným námietkam ústavný súd s poukazom na v časti I tohto uznesenia citované časti odôvodnenia napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu zdôrazňuje, že je celkom neakceptovateľné tvrdenie sťažovateľa o tom, že v jeho veci konajúce všeobecné súdy si zamieňajú inštitút premlčania trestného stíhania s inštitútom premlčania výkonu trestu.

Ústavný súd zastáva názor, že tak okresný súd, ako aj krajský súd pri odôvodňovaní svojich záverov v napadnutých uzneseniach jasne a zrozumiteľne a najmä logicky, teda v súhrne ústavne akceptovateľným spôsobom objasnili, z čoho vyvodzujú záver o tom, že sťažovateľ mal vedomosť o svojom odsúdení, a tiež záver o jeho úmysle vyhýbať sa výkonu právoplatne uloženého trestu. Ústavný súd po zhodnotení skutočností, ktoré nespochybňuje ani sťažovateľ, dospel vo vzťahu k vedomosti sťažovateľa o svojom odsúdení a o jeho

úmysle vyhýbať sa výkonu trestu k identickým záverom ako krajský súd (v spojení s okresným súdom), t. j. že sťažovateľ o svojom trestnom stíhaní vedel a musel mať vedomosť aj o svojom odsúdení. Tým, že sťažovateľ orgánom činným v trestnom konaní neoznámil svoj pobyt v cudzine tak, aby nevzbudil podozrenie z vyhýbania sa výkonu trestu, sám zapríčinil spočívanie premlčacej doby vlastného odsúdenia.

Rovnako sa ústavný súd stotožňuje so záverom všeobecných súdov, že zmena mena a priezviska sťažovateľa v roku 2007 na [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] po prijatí amerického štátneho občianstva je konaním, ktoré v spojení s ďalšími už uvedenými skutočnosťami nasvedčuje úmyslu sťažovateľa vyhnúť sa výkonu trestu. Nemožno akceptovať argument sťažovateľa o jeho pobytoch na území Slovenska po udelení amerického štátneho občianstva v roku 2010 ako skutočnosť preukazujúcu nedostatok jeho úmyslu vyhnúť sa výkonu trestu, keďže sťažovateľ (ako uviedol už okresný súd) na územie Slovenskej republiky prišiel pod menom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v čase, keď orgány Slovenskej republiky nemali vedomosť o tom, že si zmenil meno a priezvisko.

Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd vyhodnotil námietky sťažovateľa ako účelové a zjavne neopodstatnené, pričom závery krajského súdu a okresného súdu vyjadrené v napadnutých uzneseniach o tom, že výkon trestu sťažovateľa nie je premlčaný, považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2015